
Snížení energetické náročnosti budovy domova mládeže, SPŠKS Hořice

Hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny

zpracované podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění,
v rozsahu vyhlášky č. 142/2018 Sb.

červen 2019

RNDr. Vladimír Lemberk, Na hrádku 2575, 530 02 Pardubice

Hodnocení vlivů závažného zásahu na zájmy chráněné podle části druhé, třetí a páté zákona o ochraně přírody a krajiny dle požadavků uvedených v ustanovení § 67 zákona ČNR č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, v předepsaném rozsahu dle vyhlášky č. 142/2018 Sb.

Předmět hodnocení: „Snížení energetické náročnosti budovy domova mládeže, SPŠKS Hořice“

Zadavatel: Střední průmyslová škola kamenická a sochařská
Husova 675
508 01 Hořice
IČ: 60116871

Zpracovatel: RNDr. Vladimír Lemberk, Pardubice
autorizovaná osoba podle § 45i zákona ČNR č. 114/1992 Sb. pro účely
biologického hodnocení podle § 67 zákona
č. j. 40765/ENV/10 a 78517/ENV/14

Spolupráce: -

Kontakt: RNDr. Vladimír Lemberk
Na Hrádku 2575, 530 02 Pardubice
IČO: 62689096
mobil: +420 605 053 698
e-mail: leemberk@centrum.cz

RNDr. Vladimír Lemberk
Na Hrádku 2575 • 530 02 Pardubice
IČ: 626 89 096

V Pardubicích 10. června 2019

.....
RNDr. Vladimír Lemberk

Obsah :

1. Úvod a cíl hodnocení, literatura	str.	4
2. Údaje o záměru		4
2.1. Základní charakteristiky záměru		4
2.2. Potřebnost a naléhavost stavby		4
2.3. Vymezení území		5
2.4. Popis záměru		6
3. Údaje o lokalitě		7
3.1. Popis území dotčeného záměrem a jeho okolí		7
3.2. Chráněné části přírody a územní systém ekologické stability		7
3.3. Popis posuzované budovy		8
4. Metodika		9
5. Výsledky		10
5.1. Přehled zjištěných druhů živočichů		10
5.2. Přehled druhů zvláště chráněných		11
6. Předpokládané přímé a nepřímé vlivy na živočichy		13
6.1. Vlivy na prvky ÚSES		13
6.2. Vliv na významný krajinný prvek		13
6.3. Vliv na rostliny a živočichy		13
6.4. Ochrana volně žijících ptáků		13
6.5. Vliv na ochranu dřevin		13
6.6. Vliv na krajinný ráz		13
6.7. Vliv na zvláště chráněná území		14
6.8. Vliv na památné stromy, zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů		14
7. Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na ŽP		14
7.1. Časová omezení		14
7.2. Instalace budek do zateplení		14
8. Závěr a shrnutí		17
9. Použité podklady		17
Přílohy a fotodokumentace		19

1. Úvod a cíl hodnocení, literatura

Předmětem hodnocení vlivu záměru zpracovaného v rozsahu dle §67 zákona č. 114/1992 Sb., v předepsaném rozsahu dle vyhlášky č. 142/2018 Sb., v platných zněních, je zjištění, popis a vyhodnocení současného stavu bioty na budově domova mládeže Střední průmyslové školy kamenické a sochařské v Hořicích a předpokládaných přímých i nepřímých vlivů zamýšleného záměru „Snížení energetické náročnosti budovy domova mládeže, SPŠKS Hořice“ (dále jen záměr) z hlediska vlivu na zájmy chráněné částí druhou, třetí a pátou zákona č. 114/1992 Sb, v platném znění. Zadavatelem tohoto hodnocení je investor, tedy Střední průmyslová škola kamenická a sochařská, Husova 675, 508 01 Hořice.

Cílem předkládaného hodnocení vlivu záměru je posouzení, nakolik se příprava, realizace, dokončení i provoz záměru dotkne populací zjištěných živočichů na budově, především však druhů zvláště chráněných dle zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, nebo druhů z Červených seznamů organismů České republiky, případně dalších druhů výrazně citlivých na změnu prostředí. Součástí předkládaného hodnocení je také návrh řešení k zmírnění či eliminaci negativních vlivů záměru na zájmy ochrany přírody.

Posuzovaný záměr je situován do intravilánu města Hořice (okr. Jičín), do areálu Střední průmyslové školy kamenické a sochařské. Na samotné budově bylo v nedávném období provedeno několik inventarizačních průzkumů (LEMBERK 2015, 2018), ze kterých může předkládané hodnocení vycházet nebo se na jejich výsledky odvolat.

V nálezové databázi AOPK ČR (NDOP) a rovněž v databázi www.rorysi.cz bylo nalezeno větší množství zoologických údajů s adresou posuzované budovy. Tato primární data o výskytu zvláště chráněných druhů byla doplněna o vlastní terénní průzkum budovy.

Jako podklad pro vypracování předloženého hodnocení sloužila také projektová dokumentace posuzovaného záměru (ing. Milan Pour, Hořice, 2019).

2. Údaje o záměru

2.1. Základní charakteristiky záměru

Název záměru:	Snížení energetické náročnosti budovy domova mládeže, SPŠKA Hořice
Místo záměru:	k. ú. Hořice v Podkrkonoší
Kraj:	Královéhradecký
Obec:	Hořice
Katastrální území:	Hořice v Podkrkonoší (645168)
Parcely:	st. p. č. 1781
Vlastník:	Královéhradecký kraj, Pivovarské nám. 1245/2, 50003 Hradec Králové

2.2. Potřebnost a naléhavost záměru

Záměrem investora je provedení celkového zateplení budovy, a to obvodového pláště i střechy. Zateplení bude prováděno kontaktním zateplovacím systémem – tloušťka na stěnách

180 mm a na střeše 260 mm, vše z klasického zateplovacího polystyrenu. Ten bude lepen na stávající vnější plášť budovy a opatřen omítkou. Zateplení střechy bude provedeno na stávající vrstvy, do konstrukce střešního pláště nebude zasahováno a stávající odvětrání bude zrušeno (zateplení by nemělo smysl). Součástí zateplení má být rovněž výměna otvorových výplní (okna a dveře).

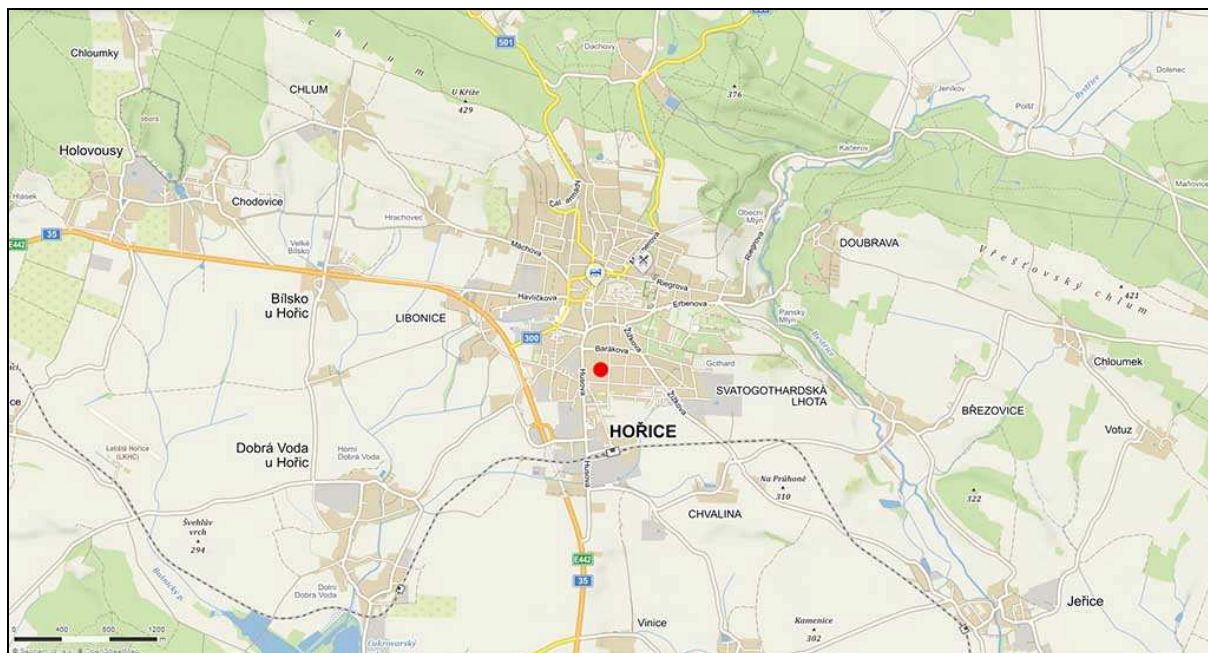
Budova domova mládeže byla postavena z betonových panelů systému BANKS v letech 1981 – 1983. Doposud nebyla opravována a technický stav budovy proto odpovídá stáří téměř 40 let. Úniky tepla z budovy jsou značné, především okny a střechou. Proto si správce budovy (SPŠKS Hořice) od realizace záměru slibuje značné energetické a finanční úspory provozních nákladů. Investor chce provedením zateplení snížit energetickou náročnost provozu budovy a to v souladu s celostátní koncepcí ochrany životního prostředí.

Z důvodu výskytu chráněných druhů živočichů v místě záměru a také nejasností v míře ovlivnění populací těchto druhů posuzovaným záměrem nařídil orgán ochrany přírody (KrÚ) o provedení hodnocení vlivu záměru na zájmy chráněné dle zák. č. 114/1992 Sb.

2.3. Vymezení území

Předmětem hodnocení je stavební úprava budovy domova mládeže SPŠKS v Hořicích, Husova 675, 508 01 Hořice, ležící na pozemku st. p. č. 1781 v k. ú. Hořice v Podkrkonoší. Posuzované území dotčené záměrem se nachází v intravilánu města Hořice (okr. Jičín) a je obklopeno městskou zástavbou. Budova je využívána jako ubytovna studentů střední školy.

Obr. 1: Situační zakres širších vztahů – umístění posuzované budovy (červeně).

Obr. 2: Ortofotomapa s vyznačením posuzované budovy (červeně).

2.4. Popis záměru

Záměrem je provedení celkového zateplení budovy, a to obvodového pláště i střechy, včetně drobných stavebních úprav. Zateplení bude prováděno kontaktním zateplovacím systémem – tloušťka na stěnách 180 mm a na střeše 260 mm, vše z klasického zateplovacího polystyrenu. Ten bude lepen na stávající vnější plášť budovy a opatřen omítkou. Zateplení střechy bude provedeno na stávající vrstvy, do konstrukce střešního pláště nebude zasahováno a stávající odvětrání bude zrušeno (zateplení by nemělo smysl). Součástí zateplení bude rovněž výměna otvorových výplní (oken a dveří), které budou z izolačních trojskel.

Vliv stavby na okolní stavby a pozemky, ochrana okolí

Stavba nebude mít vliv na okolní stavby a pozemky, ochranu okolí. Je navržena tak, aby nedošlo během provádění stavby a po jejím dokončení k narušení stávajícího stavu prostředí mimo parcely přímo dotčené. Po dobu realizace dojde k dočasnému zvýšení provozu motorových vozidel. Po obvodu budovy bude v době realizace umístěno lešení, které bude po dokončení akce demontováno a odvezeno. Vzniklé odpady budou z místa odváženy a dle druhů odpadu bude zajištěna jejich likvidace (podle platných norem).

Požadavky na asanace, demolice, kácení dřevin

Ke kácení vzrostlých stromů nedojde.

Požadavky na maximální zábory zemědělského půdního fondu nebo pozemků určených k plnění funkce lesa (dočasné / trvalé)

Stavbou nejsou dotčeny pozemky zemědělského půdního fondu ani pozemky určené k plnění funkce lesa.

Územně technické podmínky (zejména možnost napojení na stávající dopravní a technickou infrastrukturu)

Příjezdy na staveniště budou řešeny po stávajících místních komunikacích (ve vlastnictví investora). Pro dopravu materiálů lze využít zejména stávající místní komunikace. Mechanizační prostředky budou použity dle prostorových možností příjezdové komunikace.

Ostatní technické a provozní parametry záměru nejsou pro hodnocení relevantní a jsou blíže popsány v projektové dokumentaci záměru.

3. Údaje o lokalitě

3.1. Popis území

Posuzovaným záměrem je zateplení domova mládeže, tedy bytového panelového domu, Střední průmyslové školy kamenické a sochařské v Hořicích. Dům stojí na stavební parcele č. 1781 v k. ú. Hořice v Podkrkonoší, která má plochu 320 m².

Dům je situován v intravilánu města Hořice, jižně až jihovýchodně od středu města (viz obr. 1).

Geomorfologie: Nadmořská výška území činí 295 metrů. Území je součástí České tabule, Východočeské tabule, Východolabské tabule, Pardubické kotliny, Smiřické roviny (DEMEK et al. 1987).

Geologie: Podél Bystřice se nacházejí holocénní nivní sedimenty (hlína, písek, štěrk) fluvialní geneze (VESECKÝ et al. 1958, CULEK /ed./ 1996). V místech posuzované budovy i v jejím blízkém okolí se uplatňují minerálně pestré svrchnopleistocénní fluvialní sedimenty, zejména písek a štěrk – viz. CULEK /ed./ (1996).

Pedologie: Širší okolí území je z větší části pokryto fluvizeměmi modálními převážně z bezkarbonátových nivních sedimentů, z písků a štěrkopísků (teras).

Krajinná charakteristika: Reliéf je víceméně pahorkatinný, typický pro nejnižší část Podkrkonoší, s výrazným hřbetem Chlumu (449 m n. m.) a hluboce zařízlým údolím řeky Bystřice.

Vegetace: Vegetace v posuzovaném území je tvořena především druhy městského prostředí (plevely, ruderalní druhy), zejména okrasnou vysazenou zelení (vč. trávníků a okrasných dřevin).

3.2. Chráněné části přírody a územní systém ekologické stability

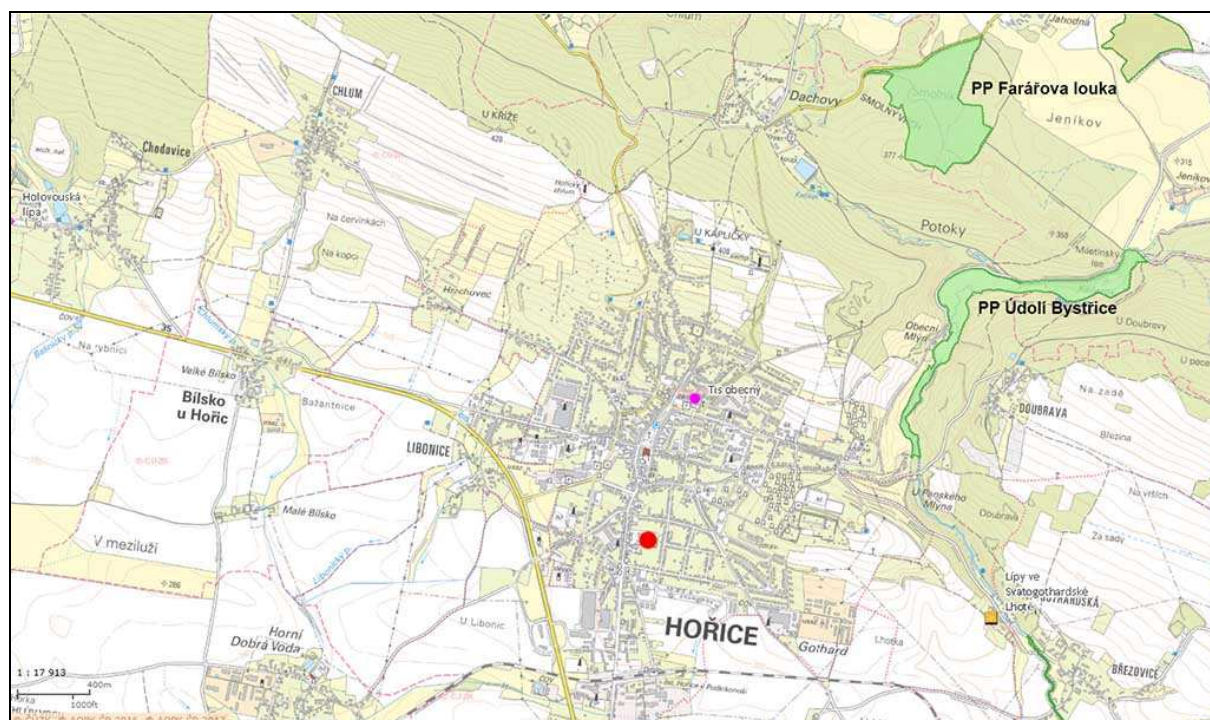
V samotném posuzovaném území se **nenachází žádné maloplošné ani velkoplošné zvláště chráněné území** ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,

v platném znění. Není zde vyhlášena přechodně chráněná plocha ani evropsky významná lokalita či ptačí oblast.

Ve vzdálenosti cca 1,50 km severovýchodně se nachází přírodní památka Údolí Bystřice a asi 3 km severně přírodní památka Farářova louka. Cca 1,0 km severně roste památný strom tis červený (*Taxus baccata*).

Posuzované území není **významným krajinným prvkem** (dále jen VKP) ze zákona ani registrovaným VKP.

Obr. 3: Poloha nejbližších zvláště chráněných území (zeleně) a památného stromu (fialově) vůči posuzované budově (červeně).

3.3. Popis posuzované budovy

Budova je čtyřpodlažní s jedním tzv. technickým patrem. Jedná se o panelový dům systému BANKS vystavěný v letech 1981 – 1983. Budova má protáhle obdélníkový půdorys o rozměrech cca 32 x 10 m s převažující orientací ve směru sever – jih. Je využívána především k ubytování studentů školy. Obvodový plášť tvoří panely s finální povrchovou úpravou, bez omítky.

Střecha je plochá, krytá lepenkou s asfaltovým potěrem. Na střechu jsou vyvedeny 4 šachty (uzavřené roštem) s větracím komínkem (je zastřešený a krytý proti vniknutí živočichů). Šachty jsou t.č. využity pro instalaci hromosvodu, antény a vysílače.

Odvětrání střešního pláště je řešeno celkem 136 větracími otvory kruhového půdorysu o průměru cca 8 cm, které jsou v atikovém panelu, jsou volně přístupné a nezakryté. Z východní a západní strany budovy jich je 104, ze severní a jižní strany 32.

Okna jsou z větší části vyměněná – plastová. Pouze v lodžích a na technickém patře dosud původní dřevěná.

Klempířské prvky jsou v původním stavu, ale funkční. Oplechování říms je těsné, bez štěrbin.

Okenní niky jsou bez štěrbin a spár po obvodu okenních rámců, parapety doléhají těsně a nemají dutiny.

4. Metodika

Metodika předkládaného hodnocení vychází z požadavku zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, a respektuje rámcové požadavky na členění a obsah specifikované ve vyhlášce č. 142/2018 Sb. Základním cílem je popis záměrem potenciálně dotčeného území, především po stránce jeho biodiverzity se zaměřením na zvláště chráněné živočichy podle ust. § 48 až § 50 zákona, dále výskyt populací vzácných a ohrožených druhů, u kterých by mohlo dojít k ohrožení na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí (§ 5 výše uvedeného zákona), dále střetů se zvláště chráněnými územími podle § 14 zákona a významnými krajinnými prvky a ÚSES podle § 3 zákona.

Na posuzované budově domova mládeže SPŠKS v Hořicích byly provedeny zoologické průzkumy zaměřené na obratlovce. Celkem byly provedeny 4 návštěvy území a bylo zachyceno především období reprodukce (hnízdění ptáků a rozmnožování netopýrů). Jako zdroj primárních dat tedy sloužily údaje z návštěv autora posudku provedené ve dnech 21. října 2015, 14. května 2018, 3. června 2019 a 4. června 2019.

Z tohoto pohledu lze předpokládat, že byl proveden základní průzkum dostačující tomuto hodnocení a že je složení bioty území autorům dostatečně známo.

Při zjišťování výskytu **ptáků** byla využita akustická i vizuální (pomocí triedru 8-20x50) registrace se zaměřením na vyhledávání hnízd, mláďat a dalších projevů rozmnožování. Při kontrole otvorů střešního pláště byl využit endoskop Volcraft BS-10 umožňující kontrolu běžně nepřístupných prostor.

Při zjišťování **savců** byla využita jak vizuální metoda, tak především registrace netopýrů pomocí ultrazvukového detektoru zn. Pettersson D 240, která byla provedena ve večerních a časně nočních hodinách (20.30 - 22.30 hod. VEC) dne 4. 6. 2019.

Mimoto byla provedena rešerše recentních literárních a databázových pramenů (především NDOP, www.rorysi.cz), které by se dotýkaly zkoumaného území s několika pozitivními zjištěními.

5. Výsledky

5.1. Přehled zjištěných druhů živočichů

V průběhu 4 terénních šetření (viz metodika) bylo na posuzované budově a v jejím nejbližším okolí zjištěno celkem **37 druhů obratlovců**. Z toho bylo **5 druhů zvláště chráněných** podle Vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb., v platném znění.

Souhrnně lze konstatovat, že na budově a v jejím bezprostředním okolí se vyskytují v převážné míře druhy synantropní, v menší míře pak druhy eurytopní a preferující biotopy zde zastoupené. Tato skutečnost není překvapující.

Mezi ptáky a savci byly zaznamenány vcelku běžně se vyskytující druhy, které bylo možné v tomto prostředí očekávat.

Tabulka 1: Přehled druhů živočichů zjištěných v sledovaném území (řazeno taxonomicky a abecedně dle českých jmen).

Vysvětlivky:

stupeň ochrany (podle Vyhl. MŽP č. 395/92 Sb., v platném znění) – KO = druh kriticky ohrožený, SO = druh silně ohrožený, O = druh ohrožený;

početnost – odhad početnosti u druhů zvláště chráněných;

charakter výskytu - R = rozmnožující se v lokalitě, M = pravidelný migrant, N = náhodný výskyt, P = zaletuje za potravou, D = zjištěn ultrazvukovým detektorem, U = nalezen uhynulý, St = pobytové značky a stopy, S = chycen do sítě, V = pouze vizuální pozorován, A = akustické zjištění, O = odlov.

české jméno	odborné jméno	stupeň ochrany	početnost	charakter výskytu
ptáci (Aves)				
brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>			R
budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>			R
dlask tlustozobý	<i>Coccothraustes coccothr.</i>			P, R?
drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>			R
havran polní	<i>Corvus frugilegus</i>			M
holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>			P
hrdlička zahradní	<i>Streptopelia decaocto</i>			P
jiříčka obecná	<i>Delichon urbica</i>			M
kavka obecná	<i>Corvus monedula</i>	SO	jednotlivě	M
konipas bílý	<i>Motacilla alba</i>			P, R?
konopka obecná	<i>Carduelis cannabina</i>			P, M
kos černý	<i>Turdus merula</i>			R
pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>			R
pěnice pokřovní	<i>Sylvia curruca</i>			R?
pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>			R
poštolka obecná	<i>Falco tinnunculus</i>			P

rehek domácí	<i>Phoenicurus ochruros</i>			M, P
rehek zahradní	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>			M, R?
rorýs obecný	<i>Apus apus</i>	O	20 - 30 párů	R
sedmihlásek hajní	<i>Hippolais icterina</i>			R?
sojka obecná	<i>Garrulus glandarius</i>			P
stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>			M, R?
straka obecná	<i>Pica pica</i>			M
strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>			R
sýkora koňadra	<i>Parus major</i>			R
sýkora modřinka	<i>Cyanistes caeruleus</i>			R
špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>			P, R
vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>	O	jednotl. ex.	M, P
vrabec domácí	<i>Passer domesticus</i>			R?
vrabec polní	<i>Passer montanus</i>			P, M
zvonek zelený	<i>Carduelis chloris</i>			M
zvonohlík zahradní	<i>Serinus serinus</i>			R
žluna zelená	<i>Picus viridis</i>			P
savci (Mammalia)				
ježek západní	<i>Erinaceus europaeus</i>			P, V
krtek obecný	<i>Talpa europaea</i>			V
netopýr rezavý	<i>Nyctalus noctula</i>	SO	do 5 ex.	D, P
netopýr večerní	<i>Eptesicus serotinus</i>	SO	2-3 ex.	D, P

5.2. Přehled druhů živočichů zvláště chráněných dle Vyhlášky MŽP č. 395/92 Sb.

V území dotčeném plánovaným záměrem bylo zaznamenáno celkem **5 zvláště chráněných druhů** živočichů (podle Vyhl. MŽP č. 395/92 Sb., v platném znění). Komentář k charakteru a početnosti jejich výskytu, vazbě na prostředí, vlivu plánovaného záměru na jejich výskyt atd. je uveden v následujícím textu.

Druhy silně ohrožené

Kavka obecná (*Corvus monedula*): Tento nepříliš hojný ptačí druh byl zaznamenán v počtu jednotlivých exemplářů při přeletech nad budovou a ve vzdušném prostoru v blízkosti budovy. Kavka hnízdí na starých budovách v centru města a rozptýleně se vyskytuje ve všech částech Hořic. S posuzovanou budovou není v žádném vztahu. Záměrem nebude nijak negativně zasažena ani ovlivněna.

Netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*): Byl zjištěn v podvečerních a večerních hodinách dne 4. 6. 2019 (viz metodika) v počtu asi 8-10 ex. a to vizuálně i za pomoci ultrazvukového

detektoru při lovu hmyzu ve vzdušném prostoru nad posuzovanou budovou, a pochopitelně i v blízkém okolí. Výlety z úkrytů na posuzované budově nebyly zjištěny. Netopýr rezavý zcela jistě využívá pouze vzdušný prostor nad hodnoceným územím, který mu slouží jako příležitostné loviště. Jeho úkrytem jsou zejména stromové dutiny i lidské stavby. S budovou není nijak svázán (výskytem, úkryty ani reprodukcí). Záměrem nebude nijak zasažen ani ovlivněn.

Netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*): Tento synantropní druh byl zaznamenán dne 4. 6. 2019 v podvečerních a večerních hodinách v počtu cca 2-3 ex. vizuálně i za pomoci ultrazvukového detektoru při lovu hmyzu ve vzdušném prostoru nad posuzovanou budovou i v blízkém okolí. Tento druh sem s největší pravděpodobností zalétá za potravou z centra města, kde může mít na starších budovách své úkryty. Záměrem nebude nijak dotčen ani ovlivněn.

Druhy ohrožené

Rorýs obecný (*Apus apus*): Budova je významným a dlouhodobě využívaným hnízdištěm rorýsů (viz sdělení pracovníků školy a databáze www.rorysi.cz). Recentní hnízdění bylo prokázáno jednak nálezem použitého hnízda při kontrole několika náhodně vybraných dutin střešního pláště endoskopem dne 21. 10. 2015 a především přímým pozorováním pronikání ptáků do otvorů střešního pláště nebo jejich výletů z těchto dutin a to ve všech termínech kontrol (14. 5. 2018, 3. 6. 2019 i 4. 6. 2019). Také pravidelné pozorování rorýsů proletujících v těsné blízkosti otvorů odvětrávajících střešní plášť budovy bývá považováno za důkaz obsazenosti těchto úkrytů hnízdícími ptáky. Podle sdělení pracovníků školy a domova mládeže zde každoročně v posledních letech hnízdí cca 15 – 20 párů rorýsů. Vlastním pozorováním však byla početnost v roce 2019 odhadnuta na 20 – 30 hnízdících párů. Zamýšleným záměrem bude druh přímo ovlivněn, realizací záměru může dojít ke zničení hnízdiště.

Vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*): Druh byl opakovaně zaznamenán při přeletu nebo při lovu potravy ve vzdušném prostoru nad posuzovanou budovou. Vlaštovka hnízdí v lidských stavbách v Hořicích i v okolních obcích. Výskyt však nemá vztah ke sledovanému objektu a zamýšleným záměrem nebude ovlivněn.

U následujících druhů bude ovlivnění nulové: vlaštovka obecná, netopýr rezavý a netopýr večerní. Jedná se o druhy, které byly v území zjištěny buď na přeletu nebo na samém okraji posuzované plochy a nejsou s dotčeným územím v žádném vztahu.

U následujícího druhu bude ovlivnění významné a pro tento druh živočicha **je potřeba, aby si investor vyžádal výjimku dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů** u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, oddělení životního prostředí a zemědělství, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové:

rorýs obecný.

6. Předpokládané přímé a nepřímé vlivy na živočichy včetně jejich společenstev

Při přípravě a realizaci záměru bude ovlivněn pouze prostor vlastního domova mládeže (panelového domu) a jeho nejbližší okolí (obvodové lešení, zařízení staveniště, sklad materiálu).

6.1. Vliv na prvky územního systému ekologické stability (§ 4 zákona)

Realizace projektu se nedotýká prvků územního systému ekologické stability.

6.2. Vliv na významné krajinné prvky (§ 4 zákona)

V ploše realizace záměru ani v jeho nejbližším okolí se nenachází zákonem daný ani registrovaný významný krajinný prvek. Ovlivnění těchto prvků je realizací akce a následným provozem vyloučeno a není tak potřeba vyžadovat závazné stanovisko orgánu ochrany přírody (§ 4 odst. 2 zákona).

6.3. Vliv na rostliny a živočichy (§ 5 zákona)

Projektová dokumentace záměru předpokládá pouze dočasný zásah do travnaté a zpevněné plochy v těsné blízkosti budovy. Tato plocha je tvořena kulturním udržovaným trávníkem s okrasnými keři a zpevněnými plochami chodníků. Zásah bude pouze dočasný bez trvalého vlivu na populace rostlin a živočichů v tomto prostoru. Bez realizace kompenzačních opatření ovšem dojde k zániku hnízdiště rorýse obecného (*Apus apus*), který v početnosti cca 20-30 párů hnízdí v střešním plášti budovy. PD předpokládá uzavření ventilačních otvorů střešního pláště, které jsou hnízdištěm tohoto zvláště chráněného druhu ptáka. Jedná se tedy o přímý vliv – nevratné zničení reprodukčního stanoviště zvl. chráněného druhu.

6.4. Ochrana volně žijících ptáků (§ 5a zákona)

Budova je ptáky využívána jednak k příležitostnému odpočinku, nocování, sběru potravy, ale také ke hnízdění. Na budově bylo prokázáno rozmnožování rorýse obecného (*Apus apus*) v početnosti cca 20-30 párů. Žádné další ptačí druhy se na budově v současnosti nerozmnožují a nebyly nalezeny ani pozůstatky hnízd (např. jiřičky obecné nebo vrabce domácích). Vliv realizace záměru na volně žijící ptáky, s výjimkou hnízdících rorýsů obecných, lze hodnotit jako dočasný a mírně negativní, spočívající především v rušení pohybujícími lidmi a technikou v období přípravy a realizace. Vliv na reprodukci zvláště chráněného druhu rorýse obecného je řešen samostatně (viz. kap. 6.8.).

6.5. Vliv na ochranu dřevin (§ 7 zákona)

Zásah do vzrostlé zeleně – stromů a keřů – nebude prováděn.

6.6. Vliv na krajinný ráz (§ 12 zákona)

Vliv realizace záměru na krajinný ráz se neuplatňuje. Jedná se o opravu stávajícího objektu v zastavěném intravilánu města. Nová povrchová úprava fasády může dotčené místo pohledově zkvalitnit. S ohledem na výšku budovy a okolní zástavby je zřejmé, že posuzovaný projekt nezasahuje do stávajících znaků charakteristik krajinného rázu.

6.7. Vliv na zvláště chráněná území (§ 14 zákona)

Záměr se nedotýká zvláště chráněných území a jeho vliv lze proto hodnotit jako neutrální.

6.8. Vliv na památné stromy, zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů (část pátá zákona)

V místě realizace záměru byl opakovaně zjištěn výskyt a reprodukce zvláště chráněného druhu živočicha – ptáka rorýse obecného (*Apus apus*). V střešním plášti budovy hnízdí cca 20-30 párů. Rorýsi využívají k hnízdění zaatikový prostor střešní konstrukce, kam pronikají ventilačními otvory (těch je na budově celkem 136).

Při průzkumech byl na budově a v jejím nejbližším okolí zaznamenán výskyt celkem 5 zvláště chráněných druhů živočichů, vliv záměru ovšem bude pouze na rorýse obecného, který jediný se zde reprodukuje. Záměr počítá s úplným uzavřením ventilačních otvorů střešního pláště budovy a současným obložením vnějšího i střešního pláště zateplovacím systémem. Tím dojde k znemožnění využívání dosavadního hnízdiště rorýse a dojde tak k nevratnému zničení reprodukčního stanoviště druhu. Je proto nezbytné realizovat kompenzační opatření (viz. kapitola 7), která mohou zmírnit či eliminovat negativní vliv záměru na lokální populaci rorýse obecného.

7. Charakteristika opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí

Při stanovení podmínek a návrzích kompenzačních opatření bylo vycházeno ze zjištěného stavu bioty v posuzovaném území a znalosti nároků jednotlivých dotčených druhů rostlin, živočichů nebo celých společenstev.

7.1. Časové omezení

Stavební práce na obvodovém i střešním plášti posuzované budovy mohou probíhat pouze v období mimo hnízdění rorýse obecného, tzn. **mohou probíhat pouze v termínu 10. srpna až 30. dubna.**

Pokud bude nezbytně nutné z důvodu harmonogramu a posloupnosti prací zahájit přípravné práce mimo uvedený časový interval, potom je možné tyto přípravné práce zahájit již 15. července, ovšem v žádném případě:

- nesmí být postaveno lešení výše než do třetího nadzemního patra
- nesmí být práce situovány na střechu domu
- nesmí být uzavírány ventilační otvory střešního pláště.

7.2. Instalace budek do zateplení

Z důvodu předpokládaného zániku hnízdiště rorýsů obecných ve střešním plášti budovy je nutné realizovat kompenzační opatření v podobě instalace hnízdních budek

pro rorýse. Budky musí být v dostatečném počtu, musí být pevně fixovány na budově a zapuštěny do zateplení.

a) Budky je nutné instalovat v dostatečném počtu tak, aby jejich nabídka byla vyšší až výrazně vyšší než zjištěný počet hnízdních párů. Podle opakovaných zkušeností z ČR i ciziny totiž u budek často dochází ke konkurenčním bojům rorýsů, které nezřídka končí usmrcením. Doporučuji proto na budovu instalovat celkem **21 rorýsích trojbudek** (viz dále), čímž bude celková nabídka hnízdních boxů ($21 \times 3 = 63$ ks) dostatečná. Z celkového počtu 21 trojbudek doporučuji umístit 9 ks na východní stranu budovy, 8 ks na západní a po 2 ks na severní a jižní stranu budovy.

b) Důrazně doporučuji instalovat budky nikoliv polystyrenové, nýbrž **dřevocementové**, a to zejména z důvodu mnohem delší životnosti a vyloučení poškození strakapoudy. Osvědčené jsou budky německé firmy Schwegler, které jsou k dostání i na českém trhu. Odkaz na českého prodejce a typ budky:

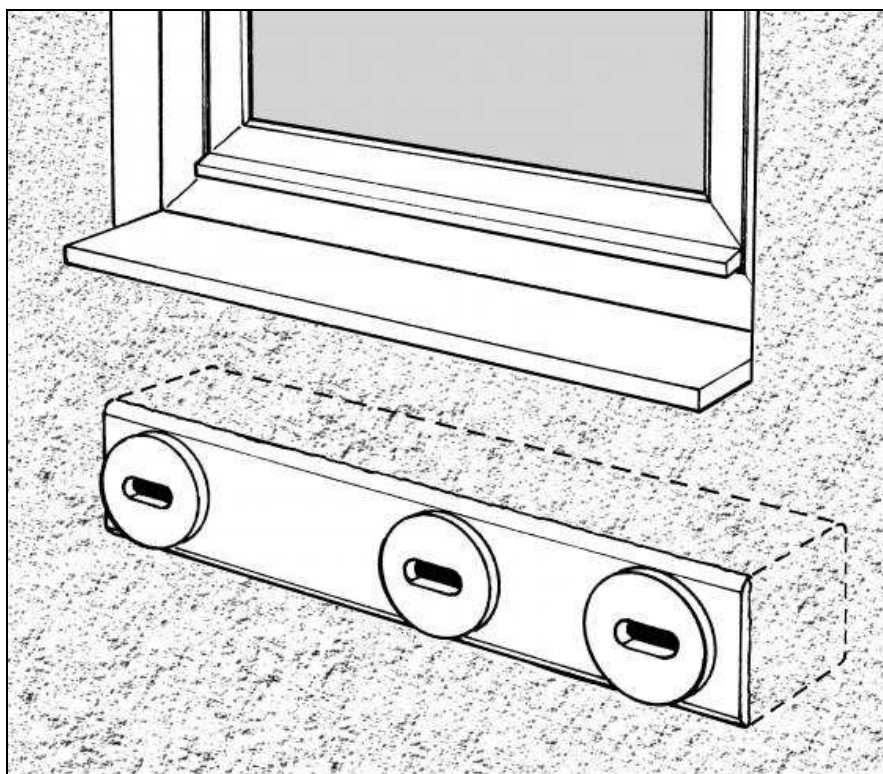
<http://www.zelenadomacnost.com/detail/486-Ptaci-budka-17A-trojita-rorysi/>

Doporučuji tedy tzv. budky trojité se třemi vletovými otvory pro tři páry.

c) Rozhodně je potřeba budky nikoliv instalovat vně zateplení, nýbrž je zapustit do zateplení tak, aby vletové otvory byly na úrovni vnější omítky (viz násl. foto). Jsou konstruovány tak, aby nedocházelo k tepelným mostům.

Umístění budek v zateplení je dobře zřejmé z webových stránek výrobce:

Obr. 1: Příklad výsledné realizace - správné umístění rorýsí trojbudky v zateplení pod střešním přesahem.

Obr. 2:
Příklad
výsledné
realizace -
správné
umístění
rorýsí
trojbudky
v zateplení
pod
střešním
přesahem.

d) Budky musí být na budově umístěny v místech stávajících vletových (ventilačních) otvorů střešní atiky, jak je naznačeno na násl. fotografii.

Obr. 3:
Návrh
správného
umístění
rorýsí
trojbudky
v místě
stávajících
vletových
otvorů
v atice
posuzované
budovy.

e) V tomto duchu (počet, typ a umístění budek) musí být rovněž **upravena projektová dokumentace.**

8. Závěr a shrnutí

Při terénním průzkumu a následném zpracování hodnocení záměru „Snížení energetické náročnosti budovy domova mládeže, SPŠKS Hořice“ byl zjištěn výskyt a rozmnožování zvláště chráněných druhů živočichů – především rorýse obecného (*Apus apus*) v počtu cca 20-30 hnízdících párů a dále kavky obecné (*Corvus monedula*), vlaštovky obecné (*Hirundo rustica*), netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*) a netopýra večerního (*Eptesicus serotinus*). Realizace projektu bude mít přímý vliv pouze na druh a populaci rorýse obecného (zneprístupnění dosavadních hnízdních dutin zateplovacím systémem instalovaným na plášť budovy) a bude mít dočasně mírně negativní vliv na ostatní zjištěné zvláště chráněné druhy při přípravě a vlastní realizaci záměru (v podobě rušivé činnosti lidí a strojů). Po ukončení prací a při důsledném uplatnění navržených kompenzačních opatření (instalace dostatečného počtu a typu budek pro rorýse) nebudou již negativní vlivy na zjištěnou reprodukci a výskyt rorýsů obecných hodnoceny jako významně negativní.

Z á v ě r: Na základě vyhodnocení předloženého záměru v souladu s § 67 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., v platném znění, je možno konstatovat, že pokud budou důsledně uplatněna navržená zmírňující a kompenzační opatření směřující k podpoře biodiverzity, je možné záměr „Snížení energetické náročnosti budovy domova mládeže, SPŠKS Hořice“ považovat za **akceptovatelný z hlediska ochrany přírody**.

Investor má povinnost požádat orgán ochrany přírody (Krajský úřad Královéhradeckého kraje, oddělení životního prostředí a zemědělství, Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové) o udělení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů pro druh: rorýs obecný (*Apus apus*).

9. Použité podklady

- CULEK M. /ed./ a kol., 1996: Biogeografické členění České republiky. *Enigma, Praha*.
- DEMEK J. et al., 1987: Zeměpisný lexikon ČR, Hory a nížiny. *Academia, Praha*.
- LEMBERK V., 2004: Netopýři východních Čech. *Lynx (Praha), n. s., 35: 49-118*.
- LEMBERK V., 2012: Výskyt zajímavějších druhů savců ve východních Čechách, 2005-2012. *Lynx, n. s. (Praha), 43: 113-132*.
- LEMBERK V., 2015: Posouzení stavby z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných druhů živočichů – budova Domova mládeže SPŠ kamenické a sochařské, Husova 675, 508 01 Hořice. *Ms. – dep. in SPŠKS Hořice, 8 pp*.
- LEMBERK V., 2018: Posouzení stavby z hlediska výskytu obecně a zvláště chráněných druhů živočichů – budova Domova mládeže SPŠ kamenické a sochařské, Husova 675, 508 01 Hořice. *Ms. – dep. in SPŠKS Hořice, 10 pp*.
- NEUHAUSLOVÁ Z. a kol., 1997: Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. *Academia, Praha*.
- ŠTASTNÝ K., BEJČEK V., HUDEC K., 2006: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice. *Aventinum, Praha*.
- QUITT E., 1971: Klimatické oblasti Československa. *Studia Geographica, 16. Geogr. ústav ČSAV, Brno*.
- TOLASZ R., 2007: Atlas podnebí Česka. *Český hydrometeorologický ústav, Praha, Univerzita Palackého, Olomouc*.

VESECKÝ A. et al., 1958: Atlas podnebí Československé republiky. *Praha*.

Nariadení vlády č. 132/2005 Sb. ze dne 22. prosince 2004, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit.

Směrnice o stanovištích (92/43/EHS) ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Vyhláška MŽP ČR č. 142/2018 Sb. ze dne 2. července 2018 o náležitostech posouzení vlivu záměru a koncepce na evropsky významné lokality a ptací oblasti a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny.

Vyhláška MŽP ČR č. 175/2006 ze dne 14. dubna 2006, kterou se mění vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb. ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákonného opatření Předsednictva ČNR č. 347/1992 Sb., zákona č. 289/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu ČR č. 3/1997 Sb., zákona č. 16/1997 Sb., zákona č. 123/1998 Sb., zákona č. 161/1999 Sb., zákona č. 238/1999 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 100/2004 Sb., zákona č. 168/2004 Sb., zákona č. 218/2004 Sb., zákona č. 387/2005 Sb. a zákona č. 444/2005 Sb., 114/1992 Sb.

Zákon Parlamentu ČR č. 218/2004 Sb., kterým se mění zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Používané zkratky:

AOPK - Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

ČR - Česká republika

CHKO - chráněná krajinná oblast

JV - jihovýchod (-ní)

JZ - jihozápad (-ní)

MŽP - Ministerstvo životního prostředí

NDOP - nálezová databáze ochrany přírody

NPP - národní přírodní památka

OOP - orgán ochrany přírody

OŽPZ - oddělení životního prostředí a zemědělství

PP - přírodní památka

PřP - přírodní park

SJM - společné jmění manželů

SV - severovýchod (-ní)

SZ - severozápad (-ní)

ÚSES - územní systém ekologické stability

VKP - významný krajinný prvek

ZCHD - zvláště chráněný druh (-y)

ZOPK - zákon o ochraně přírody a krajiny

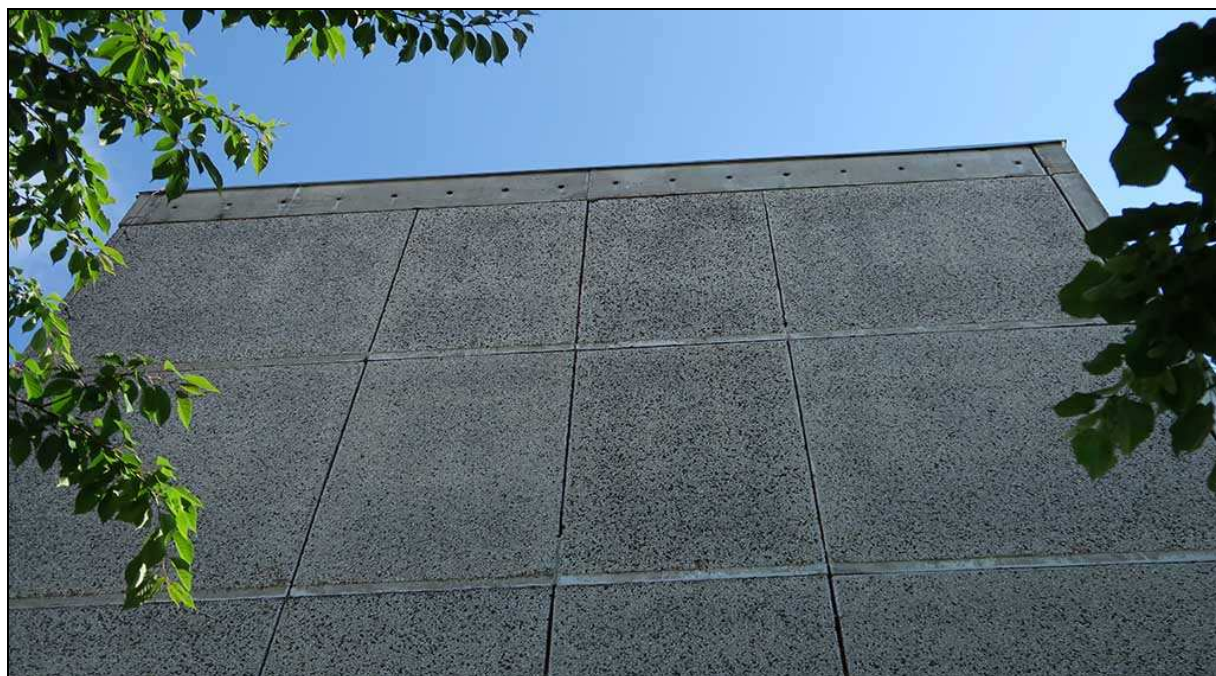
ZPF - zemědělský půdní fond

Přílohy a fotodokumentace

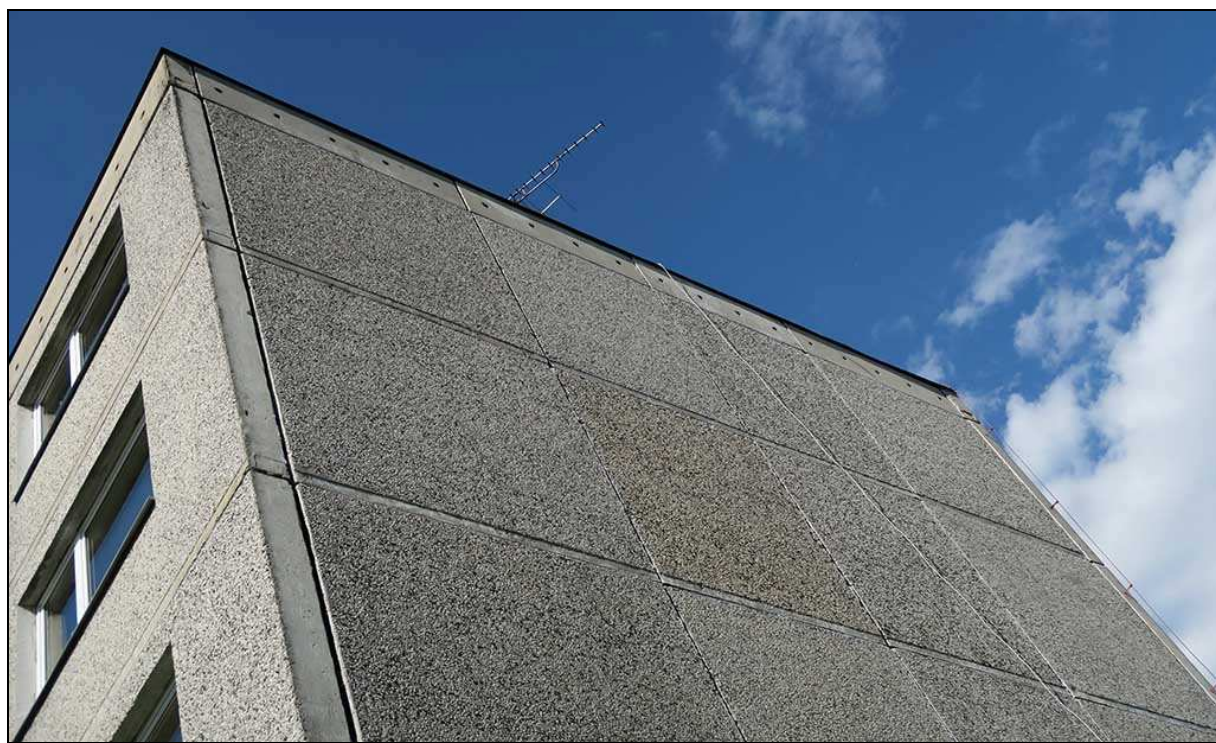
Obrázek 4: Západní strana posuzované budovy (3. 6. 2019).

Obrázek 5: Severní stěna posuzované budovy (3. 6. 2019).

Obrázek 6: Jižní stěna posuzované budovy (3. 6. 2019).

Obrázek 7: Východní stěna posuzované budovy (3. 6. 2019).

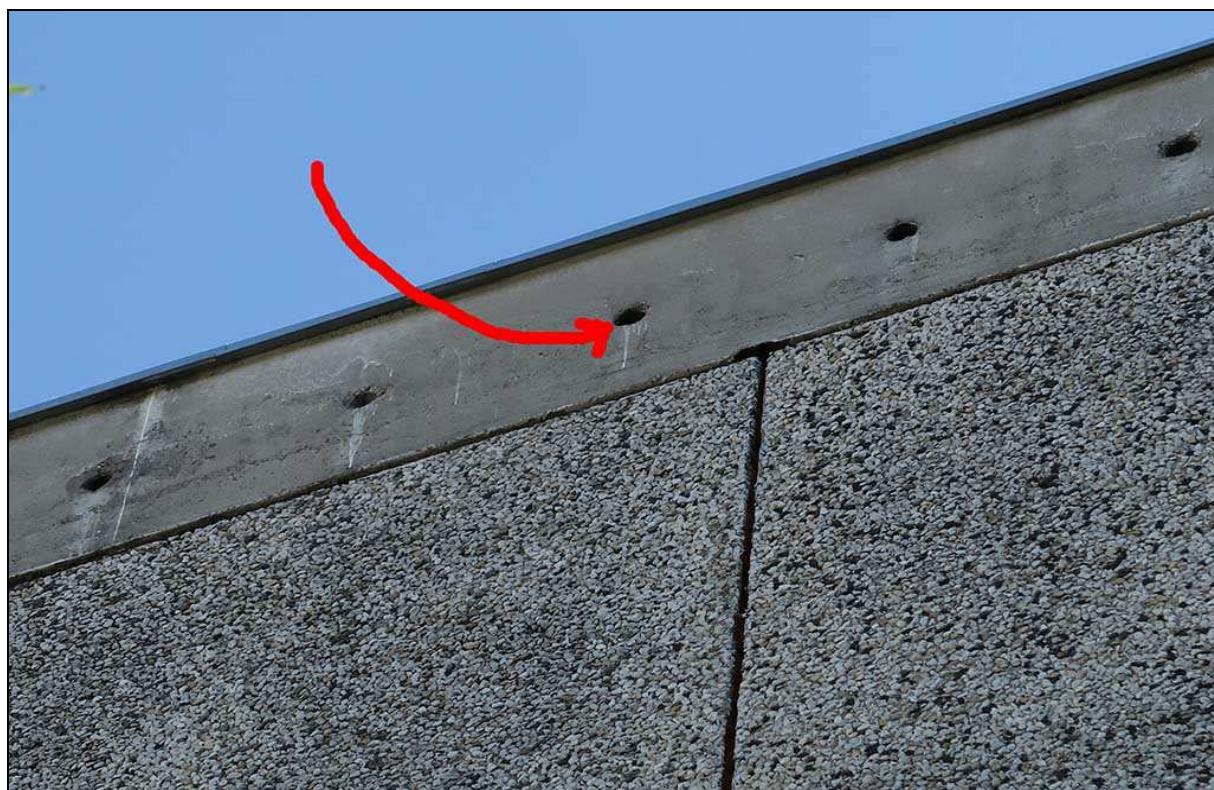
Obrázek 8: Obsazený vletový otvor, kterými se rorýsi dostávají do zaatikového prostoru, kde na posuzované budově hnízdí – západní stěna (3. 6. 2019).

Obrázek 9: Dtto na východní stěně budovy (3. 6. 2019).

Obrázek 10: Stejná situace na východní straně budovy (3. 6. 2019).

Obrázek 11: Rorýs obecný létající v těsné blízkosti ventilačních otvorů střešní atiky posuzované budovy (14. 5. 2018).

Všechny fotografie V. Lemberk.